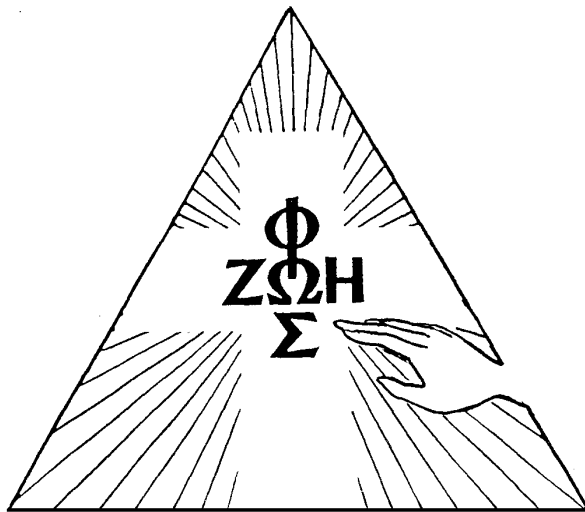

Wojciech Kosmowski

ELEKTRONICZNY BIULETYN
Diecezjalnej Diakonii Liturgicznej
Diecezji Bydgoskiej
nr 2

Środa Popielcowa AD 2010

Rozpoczyna się okres Wielkiego Postu. Czas, który w szczególnie intensywny sposób jest przeżywany podczas formacji po II st. Oazy Nowego Życia.

Wszystko zmierza do tego, by dobrze przygotować się do przeżycia Świąt Paschalnych. W formacji ruchu szczególnie przeżywane jest Triduum Paschalne przygotowywane na sposób rekolekcji. Wiele dobrego można uczynić w parafii. Ten numer Biuletynu w całości poświęcony jest przygotowaniu Triduum w parafii.

TRIDUUM PASCHALNE

Triduum Paschalne to centralne wydarzenie roku liturgicznego. Warto dzielić się doświadczeniami, cudami łaski, sposobem działania Bożego w sercach kapłanów, diakonów, członków zespołów służby liturgicznej i wiernych, którzy w celebracjach licznie uczestniczą i częstokroć znacząco się do przygotowania Triduum włączają przygotowując rozważania, przynosząc kwiaty czy wykonując inne, tak potrzebne, a często niezauważane prace.

Poniżej zawarto pewne sugestie, które można dostosować do potrzeb, warunków i możliwości każdej parafii. W małych wspólnotach można organizować mniej spotkań, opuścić pewne elementy programu. W dużych parafiach zasugerowane elementy mogą okazać się niewystarczające i trzeba będzie zrobić więcej.

Czas rozpoczęcia zależy od rozmachu przygotowań i ilości elementów. Wiąże się też z wizją duszpasterstwa, którą ma proboszcz (rektor kościoła, moderator grupy rekolekcyjnej). Jeśli są warunki do zaangażowania wielu środowisk w parafii warto zacząć wcześniej - od Środy Popielcowej, ewentualnie od 1 Niedzieli Wielkiego Postu.

W to przygotowanie można wpleść wiele elementów potrzebnych do osobistego i wspólnotowego (także rodzinnego) przeżycia czasu Przygotowania Paschalnego, np. wspólnotowe celebracje sakramentu pojednania z indywidualną spowiedzią i rozgrzeszeniem, sugestie dotyczące liturgii rodzinnej. Warto także zachęcać wiernych, by tak układali swoje zajęcia, by umożliwiały owocne przeżycie Wielkiego Postu, a zwłaszcza, by zakupy i porządki domowe nie utrudniły udziału w celebracjach i modlitwach Wielkiego Tygodnia.

Jeśli przygotowanie dotyczy grupy przeżywającej Triduum na sposób rekolekcyjny to wszyscy winni dobrze przeżyć formację (celebracje, zwłaszcza uczestnictwo w Eucharystii, kręgi liturgiczne, notatnik na okres Wielkiego Postu). Ponadto można im zlecić przygotowanie pewnych elementów liturgii Triduum Paschalnego po zgłoszeniu się na rekolekcje.

ZADANIA NA POCZĄTEK

1) Wybór odpowiedzialnego (odpowiedzialnych) za poszczególne zadania związane z przygotowaniem serc i obrzędów do Triduum

Może to być prezbiter – wikariusz w parafii, kleryk odbywający praktykę duszpasterską, ceremoniarz ustanowiony w parafii albo animator. Jeśli w parafii działa schola czy chór to przewodnik chóru, kantor powinien znaleźć się w grupie osób odpowiedzialnych. Jeśli siostry zakonne zgodnie z tradycją są odpowiedzialne np. za przystrojenie świątyni to także muszą w te przygotowania się włączyć możliwie szybko. Wybór może znakomicie ułatwić rada duszpasterska działająca w parafii.

2) Uczestnictwo w rekolekcjach, kursach:

- a) w roku poprzedzającym wzięcie udziału w Triduum Paschalnym przeżywanym na sposób rekolekcyjny, organizowanym przez wspólnoty Ruchu Światło-Życie
- b) w specjalnym kursie, w niektórych diecezjach formacja ceremoniarzy obejmuje przygotowanie do Triduum Paschalnego w parafii.

3) Sprawdzenie czy niczego w parafii nie brakuje do dobrego przygotowania i przeżycia tego czasu

Można np. zakupić kadzidło, węgielki, teksty liturgiczne „Triduum Paschalne” w osobnej książce, by nie trzeba było np. w czasie Obrzędu Światła w Wigilię Paschalną nosić dużego Mszału; w niektórych parafiach jest też tradycja, że wierni przy okazji szczególnych uroczystości zakupują jakieś przedmioty liturgiczne, np. uroczysty ornat, kielich itd.

4) Zapoznanie się z Listem Okólnym Kongregacji Kultu Bożego z 16.01.1988 r. o przygotowaniu i obchodzeniu świąt paschalnych (dostępny w Internecie: <http://www.kkbids.episkopat.pl/index.php?id=99>) i przekazanie go w całości albo w części współpracownikom (*jego fragmenty zawarte są w Kalendarzu liturgicznym naszej diecezji*).

5) Zapoznanie się z tekstami liturgicznymi z Mszału i lekcjonarza

Najprościej korzystać z jakiegoś kompleksowego i kieszonkowego opracowania, np. „*Zwycięzca śmierci. Teksty liturgiczne na Wielki Tydzień i Oktawę Wielkanocy*”, Wydawnictwo Św. Krzyża, Opole 2005, wyd. 3. W przypadku jego braku pozostaje korzystanie z Mszału (s 126-185) i Lekcjonarza, t. 2.

6) Medytacja tekstów liturgicznych

Zarówno indywidualnie, jak i we wspólnocie (np. w formie kręgów liturgicznych). Wskazówki jak je przygotować podają materiały formacyjne: „*Kręgi liturgiczne do czytania roku A, B, C*”, zob. też: <http://www.kkbids.episkopat.pl/index.php?id=50#id=25>, nr 14-15.

7) Zapoznanie się ze wskazówkami Kalendarza liturgicznego dla własnej diecezji.

- 8) Po odpowiednim przygotowaniu odpowiedzialnych należy przyrzeć się parafialnym zwyczajom i ustalić, które z nich są warte pielęgnowania, a które z nich trzeba zmienić.

W oparciu o doświadczenie z lat poprzednich warto zastanowić się, na które z elementów trzeba zwrócić większą uwagę, bo ze względu na przygotowanie wiernych i warunki architektoniczne świątyni wymagają większego wysiłku w czasie przygotowań. Na tym etapie należy **opracować szczegółowy podział posług i przebieg obrzędów** (np. wybór formy Adoracji Krzyża w Wielki Piątek, wybór czytań w Wigilię Paschalną – jeśli nie mogą być przeczytane wszystkie, itd.). Pewne dobre praktyki można także wprowadzić po raz pierwszy kierując się dobrem dusz, np. sprawowanie jutrzni przy Grobie Pańskim w Wielką Sobotę.

Osobnym rytmem winny przebiegać przygotowania katechumenów i spotkania duszpasterskie z ich rodzinami – jeśli w parafii ma się odbyć w Wigilię Paschalną chrzest dorosłych. Dotyczy to także rekolekcji parafialnych.

ZADANIA KOLEJNE

- 1) **Podział zadań dla poszczególnych grup w parafii** – w załączeniu [przykład](#)
- 2) **Ks. proboszcz może przygotować zaproszenia do wzięcia odpowiedzialności za poszczególne zadania** (np. w formie listu do przedstawicieli poszczególnych ruchów, wspólnot, duszpasterstw w parafii).

Zadania te niekoniecznie muszą wiązać się z wyznaczeniem osób do posług liturgicznych. Członkowie grup modlitewnych, np. Odnowy w Duchu Świętym czy Żywego Różańca mogą modlić się w Wielkim Poście za parafian o dobre przeżycie tego okresu, a szczególnie Wielkiego Tygodnia i otoczyć modlitwą posługujących, by z radością służyli innym swoim głosem, śpiewem itd. Mogą też przygotowywać rozważania na Wielki Czwartek i Piątek oraz Sobotę w kaplicy adoracji i Grobie Pańskim.

- 3) **Zorganizowanie spotkań dla posługujących**

Jeśli ich zadania wiążą się z trudniejszymi czynnościami, np. przygotowanie komentarzy liturgicznych, modlitwy wiernych, śpiewów to spotkań może być kilka.

W przypadku służby liturgicznej w prezbiterium - co najmniej dwa. Wynika to stąd, że przygotowanie powinno być i duchowe, i techniczne. Lepiej na jednym spotkaniu np. omówić ministrantom Triduum, podzielić posługi, dać następnie czas na przemyślenie i przemodlenie swoich zadań i wreszcie wszystko dokładnie przećwiczyć. Można tu posłużyć się opracowaniem: S. Szczepaniec (red.), **„Ceremoniał posług liturgicznych”**, Kuria Metropolitalna, Kraków 1987, s. 85-140.

Na podstawie zdjęć z lat poprzednich można opracować prezentacje w programie Power Point ilustrujące przygotowanie Triduum w konkretnej parafii.

SUGEROWANE ETAPY PRZYGOTOWANIA LITURGII WIELKIEGO TYGODNIA W PARAFII WRAZ Z PODSUMOWANIEM:

OKRES	ZADANIA
Środa Popielcowa	• Ogłoszenia o rozpoczęciu Wielkiego Postu Można już tutaj zachęcić parafian do odmawiania sobie jakichś przyjemności – po to, by zaoszczędzone pieniądze czy inne potrzebne dobra przekazać ubogim podczas procesji z darami w Wielki Czwartek (Msza Wieczerzy Pańskiej). To dzieło może koordynować parafialny zespół charytatywny
Do I Niedzieli Wielkiego Postu	• Wybór osoby odpowiedzialnej (w większych wspólnotach: powołanie zespołu) • Rozpoczęcie modlitw o dobre przeżycie Wielkiego Postu i przygotowanie obchodów Wielkiego Tygodnia w parafii (np. Żywy Różaniec, jedna z intencji podczas parafialnych nabożeństw Gorzkich Żali) • Próba scholi (zespołu) - wstępny dobór śpiewów i ich ćwiczenie
I Tydzień Wielkiego Postu	• Zapoznanie się z dokumentami liturgicznymi (ew. ich przypomnienie) przez odpowiedzialnych • Wybór konkretnych rozwiązań (wersji obrzędów, czytań) • Zaplanowanie zakupu niezbędnych materiałów formacyjnych i przedmiotów liturgicznych • Próba scholi (zespołu)
II Tydzień Wielkiego Postu	• Zaplanowanie podziału funkcji pomiędzy duszpasterstwa, wspólnoty, Ruchy i stowarzyszenia w parafii (uaktualnienie podziału z lat poprzednich, ew. spotkanie Rady Duszpasterskiej w sprawie Triduum) • Próba scholi (zespołu) • Rozpoczęcie przygotowania Informatora na Triduum (np. w formie dodatku do Biuletynu parafialnego)
III Tydzień Wielkiego Postu	• Próba scholi (zespołu) • List ks. proboszcza do duszpasterstw z prośbą o włączenie się w przygotowanie Triduum
IV Tydzień Wielkiego Postu	• Spotkania w duszpasterstwach w celu przygotowania konkretnych elementów Triduum. • Próba scholi (zespołu) • Grupa przygotowująca palmy wstawia do wody gałązki forsycji (jeśli jest taki zwyczaj). • Druk Informatora na Triduum (dodatku do Biuletynu parafialnego), przy założeniu, że ma być rozprowadzany od V Niedzieli Wielkiego Postu

V Tydzień Wielkiego Postu	• Próba scholi (zespołu) • Spotkania w duszpasterstwach w celu przygotowania konkretnych elementów Triduum. • Sprawdzenie przygotowanych (wybranych przez odpowiedzialnych) komentarzy liturgicznych i modlitwy wiernych przez ks. proboszcza albo przez wyznaczoną przez niego osobę. • Ogłoszenie dla lektorów, aby zapisywali się po 2 na Msze Święte na Niedzielę Palmową (wraz z ustaleniem, kto czyta słowa Ewangelisty, a kto pozostałych osób). • Wprowadzenie do teologii Niedzieli Palmowej (i Wielkiego Tygodnia) dla lektorów i ministrantów Zwrócenie uwagi na symbole i wynikające z nich implikacje (np. konieczność przyniesienia palm w Niedzielę Palmową - aby były podobne do siebie w rękach stojących przy ołtarzu można zlecić ich przygotowanie z żywych roślin któreś z grup w parafii - i świec w Wigilię Paschalną przez posługujących) • Podział posług ministranckich na Wielki Tydzień • Próba służby liturgicznej przed sumą parafialną z procesją z palmami • Przygotowanie dekoracji na Niedzielę Palmową
Wielki Poniedziałek albo Wtorek	• Próba służby liturgicznej przed Wielkim Czwartkiem i Piątkiem • Przygotowanie dekoracji na Triduum
Wielka Środa	• Próba służby liturgicznej przed Wigilią Paschalną
Wielki Czwartek godz.	• Msza Krzyżma św. w Katedrze - godz., koncelebrowana pod przewodnictwem Biskupa
Triduum Paschalne	• Włączenie się w celebracje, osobista i wspólnotowa medytacja tajemnic Triduum Paschalnego
Oktawa Wielkanocy	• Podsumowanie przygotowań i przebiegu Triduum: Sformułowanie uwag na rok przyszły (kapłani, ceremoniarze, animatorzy liturgiczni, kantor itd. – zbieranie uwag koordynuje główny odpowiedzialny)